

№ 1/1964.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 1/1964 över landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag angående ändring av landskapslagen om disposition av jord. (№ 3/1964).

Förenämnda framställning, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, har utskottet behandlat och får för landstinget värdsammast framhålla följande:

Ändamålet med framställningen är att bringa landskapslagen om disposition av jord i överensstämmelse med den ändrade lagstiftningen i riket. Häremot har utskottet intet att anmärka. Icke heller i sak har utskottet anledning till anmärkningar, ty förslaget följer i aktuella delar - mutatis mutandis - lagtexten i rikets lag av den 13 december 1963.

Däremot har utskottet icke kunnat gilla den form, i vilken ändringsförslaget framlagts. Endast de moment, som underkastats ändring, äro helt utskrivna, och då numrerade moment icke använts i jorddispositions-lagen, vidlådes den tekniska utformningen av sådan brist, att texten icke utvisar vilka avsnitt, som ändrats. Tidigare lagutskott har i regel ogillat detta förfaringssätt.

Samtidigt med denna framställning har landskapsstyrelsen till landstinget överlämnat ett förslag om ändring av landskapslagen om fiske i landskapet Åland (№ 6/1964). Där är uppställningen en helt annan, i det att förekomsten av moment, som icke underkastas ändring, äro angivna, visserligen endast med de två första och två sista orden i momentet med streck mellan dem. Utskottet har hört lagberedningssekreteraren Rolf Sundman om orsaken till detta olikartade förfaringssätt och erfarit, att uppställningen i fiskelagen utarbetats senare än förslaget till jorddispositions-lag samt att därvid tillämpats förfaringssättet i Sveriges riksdag, medan ändringsförslaget i jorddispositions-lagen utformats enligt den kytym, som är bruklig i Finlands riksdag. Av praktiska synpunkter och för ernående av större överskådlighet har det svenska systemet befunnits mera ändamålsenligt och ansetts kunna införas i landskapslagstiftningen.

Enligt utskottets uppfattning måste ett enhetligt förfarande inom landstinget fås till stånd på det att lagförslag, som beredas av olika utskott, icke skola få olika utformning. I detta syfte har utskottet konfererat med ordförandena i lag- och ekonomiutskottet och stora utskottet, varvid man enats om sådan kompromiss, att i det interna landstingsarbetet, alltså vid utskrivningen av ändringsförslag och dessas be-

handling i utskott och plenum, tillämpa det system, enligt vilket förslaget till ändring av fiskelagen är uppbyggt, men att i utgående expedition skriva ut texten till de delvis ändrade paragraferna i sin helhet. Därigenom rationaliseras å ena sidan arbetet, så vitt fråga är om verksamheten inom landstinget, och undviks å andra sidan de olägenheter och svårigheter, som kunna uppstå genom att olika moment i samma paragraf måste uppsökas ur skilda författningssamlingar.

I enlighet härmed har utskottet omarbetat förslaget till ändring av landskapslagen om disposition av jord och i korthet angivit de moment, som skola kvarstå oförändrade, samt förutsätter att dessa moment tillika med de ändrade och nytillkomna momenten utskrivs in extenso, då landstingsbeslutet expedieras och lagen promulgeras.

Med beaktande av vissa redaktionella ändringar i den föreslagna lagtexten föreslår utskottet därför vördsammast,

att landstinget ville antaga nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om disposition av jord.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 7 § 5 mom., 14 § 2 mom., 18 § 2 mom., 27 § 1 mom. 5 punkten, 41 §, 43 § 4 mom., 47 § 1 mom. och 48 § 2 mom. landskapslagen den 23 april 1959 om disposition av jord (9/59), 27 § 1 mom. 5 punkten sådant lagrummet lyder i landskapslagen den 12 april 1962 (14/62), samt tillägges till 3 § sagda lag ett nytt 3 mom. såsom följer:

3 §.

För förbättrande - - - - - höja näringslivet.

Genom att - - - - - sådana områden.

För reglering av ägornas placering erforderliga områden må bildas även på andra än i 2 mom. omförmälda områden.

7 §.

Odlingslägenhet tilldelas - - - - - större ägoareal.

Odlingslägenhet tilldelas - - - - - barkat stamvirke,

I sådana - - - - - lämplig jord.

I trakter - - - - - fast mått.

Förutsätter ett ändamålsenligt nyttjande av de genom frivilligt köp anskaffade områden, av vilka odlingslägenhet bildas, eller av på dessa befintliga byggnader, att lägenheten tilldelas mera jord än vad ovan i denna paragraf är sagt, må lägenheten tilldelas så mycket jord, som den ekonomiska ändamålsenligheten kräver.

-3-

14 §.

Till lägenhet - - - - - svarande odlingslägenhet.

På synnerliga skäl må tillskottsområde samt i 11 § avsedda områden och andelar även anskaffas till outbrutet område av fastighet, likväl under förutsättning, att i de fall, i vilka myndighets samtycke erfordras för avskiljande av outbrutet område, medelst laga kraft vunnet utslag avgjorts, att området må avskiljas till självständig lägenhet. På synnerliga skäl må tillskottsområde även anskaffas till odlings-, bostadsodlings- eller fiskelägenhet, som innehaves med stöd av besittningsavtal. Beträffande storleken av det tillskottsområde, som skall tilldelas, skall i tillämpliga delar iakttagas, vad i 1 mom. är stadgat.

18 §.

Jord och - - - - - anses ändamålsenligt.

Flera i 1 mom. avsedda personer må gemensamt tilldelas jord och beviljas kredit.

Kommuner, bolag - - - - - särskilt stadgas.

27 §.

Ur anslaget för jorddispositionsverksamhet må utgivas

- 1) jordinköpslån för - - - - - av förmåner;
- 2) syskonandelsslån för - - - - - har andel;
- 3) röjningslån för - - - - - erhållit tillskottsområde;
- 4) bostadslån och - - - - - på arrendejord;
- 5) byggnadslån för finansiering av uppförande, utvidgning och grundreparation av ekonomi-, husdjurs- och uthusbyggnader samt för finansiering av byggande av brunnar på i 4 punkten nämnda lägenheter och områden;

6) lösörelån för - - - - - och jordbrukskalk;

7) beteslån för - - - - - av betesförhållande;

8) grundförbättringslån för - - - - - lämplig jord;

9) elektrifieringslån för - - - - - områden; samt

10) väglån för - - - - - jämförliga vägar.

Jordinköpslån må - - - - - av sämjoskifte.

Är det - - - - - ur jorddispositionsmedel.

Utän hinder - - - - - sagda lån.

41 §.

Besittningsavtal uppgöres för viss tid, likväl högst för tio år. Har besittningsavtal uppgjorts för kortare tid än tio år, må landskapsstyrelsen, därest nödiga torrlägnings-, skogsförbättrings-, vägbyggnads-, röjnings- och byggnadsarbeten icke kunna utföras inom den i avtalet nämnda tiden, förlänga tiden för besittningsavtalet med så många år,

att dess giltighetstid sammanlagt kommer att omfatta högst tio år. I landskapsstyrelsens beslut, som avser förlängning av tiden för besittningsavtal, må ändring icke sökas.

I besittningsavtal bör nämnas område, förmåner, andelar och byggnader samt för dem enligt 33 § fastställt totalpris liksom ock för lantbrukslösöre och för särskilt utgivna byggnadsträd fastställt pris. Arbetsförpliktelser, som eventuellt åläggas åbo, skola intagas i besittningsavtalet. Dessa böra vara skäligen och ändamålsenliga.

Har prisnivån undergått väsentlig förändring efter det landskapsstyrelsen fastställt priset och ingås besittningsavtal beträffande området härefter, skall landskapsstyrelsen, såvitt synnerliga skäl icke annat föranleda, fastställa nytt pris med beaktande av i 33 § stadgade grunder. Detta pris skall antecknas i besittningsavtalet.

Då besittningsavtal har ingåtts, skall meddelande beträffande i 43 § 3 mom. avsedd inskränkning av rätten att använda skog tillställas vederbörande skogsvårdsnämnd i och för anteckning i förteckningen över avverkningsförbud.

43 §.

Åbo äger - - - - - befintliga byggnader.

Byggnader, som - - - - - fulla värde.

På grund - - - - - solid penninginrättning.

För lägenhet eller område, beträffande vilket besittningsavtal har ingåtts, må landskapet med åbons samtycke ingå avtal rörande överlåtelse av ägande- eller nyttjanderätt eller rörande tvångsinlösen. Angående överlåtelsepris liksom om ersättning för nyttjanderätt och för tvångsinlöst egendom äger vad i 3 mom. är stadgat om medel, som har influtit vid försäljning av träd.

åbo, som - - - - - lägenhetens ägare.

Skatter, avgifter - - - - - av åbo.

47 §.

För kolonisation nödiga torrlägnings-, jordförbättrings-, skogsförbättrings-, röjnings- och vägarbeten på härför avsett område skola såvitt möjligt utföras på åtgärd av landskapet. Jämväl byggnadsarbeten och mindre arbeten av ovannämnda slag må utföras på åtgärd av landskapet, där det för åbons varaktiga utkomst eller eljest bör anses oundgängligt. Skogsförbättringsarbeten må på åtgärd av landskapet även utföras på lägenhet eller område, där skogen har en svagare växtförmåga än normalt och som enligt denna lag tilldelats skogsmark såsom tillskottsområde.

Sedan besittningsavtal - - - - - åbons samtycke.

På jorrdispositionsmyndigheterna - - - - - av landskapet.

-5-

48 §.

Åbo, som - - - - - och byggnadskostnaderna.

I 1 mom. nämnd premie för anläggning av nylägenhet erlägges likaså till åbo, vilken mottager tillskottsområde, såvida till lägenheten eller området sedan gammalt höra odlingar av så ringa omfattning och dess byggnader äro antingen så obetydliga eller i så svagt skick, att det röjnings- och byggnadsarbete, som skall utföras, kan jämföras med i 1 mom. förutsatta fall.

Då person, - - - - - eller lägenheten.

Under vilka - - - - - stadgas särskilt.

Stadgandena i denna lag angående förlängning av tiden för besittningsavtal äga tillämpning på besittningsavtal, som har ingåtts före lagens ikraftträdande, endast såvida åbon giver sitt bifall till förlängningen.

Mariehamn den 11 mars 1964.

På lagutskottets vägnar:

Jan Erik Eriksson
Jan Erik Eriksson
ordförande.

Axel Kuffschinoff
./ Ax. Kuffschinoff
sekreterare.

Närvarande i utskottet: Jan Erik Eriksson, ordförande, Eliel Persson, Gustaf Jansson, Annemi Dahlblom och Nils Dahlman.